

II

(Közlemények)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS
ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ KÖZLEMÉNYEK

EURÓPAI BIZOTTSÁG

COVID-19

**Az egészség védelmét, valamint az áruk és alapvető szolgáltatások rendelkezésre állását biztosító
határigazgatási intézkedésekre vonatkozó iránymutatások**

(2020/C 86 I/01)

A koronavírus okozta válság rávilágított arra a kihívásra, hogy egyszerre kell védeni a lakosság egészségét, és közben Európa-szerte el kell kerülni a személyek szabad mozgásának, valamint az áruk és az alapvető szolgáltatások szállításának zavarait. A személyek és áruk ellenőrzésére vonatkozó uniós politikák végrehajtása során a tagállamok közötti szolidaritás elvét kell alkalmazni.

A hiányok megelőzése és annak elkerülése érdekében, hogy az európai országok által már most megtapasztalt társadalmi és gazdasági nehézségek súlyosbodjanak, kulcsfontosságú az egységes piac működésének fenntartása. A tagállamok ezért nem hozhatnak olyan intézkedéseket, amelyek veszélyeztetik az egységes árupiac, mindenekelőtt az ellátási láncok integritását, illetve nem folytathatnak tisztességtelen gyakorlatokat.

A tagállamoknak mindig be kell engedniük saját állampolgáraikat és lakosaikat, és elő kell segíteniük más, hazatérő uniós állampolgárok és lakosok átutazását.

A határigazgatáshoz kapcsolódó intézkedések tekintetében az uniós szintű koordináció kiemelten fontos.

Az egészség védelme és ezzel egyidejűleg az egységes piac integritásának megőrzése érdekében ez az iránymutatás ezért a hatékony határigazgatás integrált megközelítésére vonatkozó elveket határoz meg.

I. Áruk és szolgáltatások szállítása

1. A szállítási és mobilitási ágazat alapvetően fontos a gazdasági folytonosság biztosításához. Elengedhetetlen a kollektív és összehangolt fellépés. A sürgősségi szállítási szolgáltatásoknak elsőbbséget kell élvezniük a közlekedési rendszeren belül (például „zöld sávok” révén).
2. Az ellenőrzési intézkedések nem áshatják alá a gazdasági tevékenység folytonosságát, és fenn kell tartaniuk az ellátási láncok működését. Az akadálytalan áruszállítás létfontosságú az áruk elérhetőségének fenntartásához, különös tekintettel az olyan alapvető árukra, mint az élelmiszerek, beleértve az állatállományt, az alapvető orvosi és védőeszközök és felszerelések. Általánosabban fogalmazva a szóban forgó intézkedések nem okozhatnak súlyos zavart az ellátási láncokban, az általános érdekű alapvető szolgáltatásokban, valamint a nemzeti gazdaságokban és az uniós gazdaság egészében.
3. Lehetővé kell tenni az áruk és szolgáltatások szállításának biztosításához szükséges szakmai célú utazást. Ebben az összefüggésben az áruk és az alapvető személyzet megfelelő mozgásának biztosítása szempontjából kulcsfontosságú a szállítás területén dolgozók, köztük a tehergépkocsi- és vasútijármű-vezetők, pilóták és a légi személyzet belső és külső határokon át történő biztonságos mozgásának megkönnyítése.

4. Ha a tagállamok közegészségügyi okokból korlátozzák az áruk és utasok szállítását, arra csak akkor kerülhet sor, ha a korlátozások:
  - a. átláthatóak, azaz nyilvánosan elérhető nyilatkozatokban/dokumentumokban rögzítettek;
  - b. kellően indokoltak, azaz ki kell fejteniük az okokat és a COVID-19 járvánnyal való kapcsolatot. Az indokolásnak tudományosan megalapozottnak kell lennie, és azt az Egészségügyi Világszervezet (WHO) és az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC) ajánlásainak alá kell támasztaniuk;
  - c. arányosak, azaz nem lépik túl a feltétlenül szükséges mértéket;
  - d. relevánsak és a közlekedési módra jellemzőek, azaz a különböző közlekedési módokra vonatkozó korlátozásoknak az adott módokhoz kell igazodniuk; valamint
  - e. megkülönböztetésmentesek.
5. Minden, szállításhoz kapcsolódóan tervezett korlátozásról időben, és mindenképpen az alkalmazás előtt értesíteni kell a Bizottságot és a többi tagállamot, a légi közlekedési ágazatbeli biztonsági intézkedésekre vonatkozó egyedi szabályok sérelme nélkül.

II. Áruellátás

6. A tagállamoknak meg kell őrizniük valamennyi áru szabad forgalmát. Garantálniuk kell különösen az olyan alapvető termékek ellátási láncát, mint a gyógyszerek, az orvosi berendezések, az alapvető és romlandó élelmiszerek és az állatállomány. Az egységes piacon nem szabad korlátozni az áruk forgalmát, különösen (de nem kizárólag) az alapvető, az egészségügyi vonatkozású és a romlandó áruk, nevezetesen az élelmiszerek forgalmát, kivéve, ha ez kellően indokolt. A tagállamoknak elsőbbségi sávokat kell kijelölniük az áru fuvarozás számára (pl. „zöld sávok”), és fontolóra kell venniük a hétvégi tilalmak feloldását.
7. Az uniós egységes piacon jogszerűen forgalmazott árukra nem szabad további tanúsítványokat előírni. Meg kell jegyezni, hogy az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság szerint nincs bizonyíték arra, hogy az élelmiszer a COVID-19 forrása vagy átviteli forrása lenne ⁽¹⁾.
8. A szállítás területén dolgozóknak – különösen, de nem csak az alapvető árukat szállító munkavállalóknak – szükség szerint képesnek kell lenniük a határokon átnyúló mozgásra, és biztonságukat semmilyen módon nem szabad veszélyeztetni.
9. A tagállamoknak folyamatos ellátást kell biztosítaniuk a szociális szükségletek kielégítése, a pánikvásárlás és az üzletek veszélyes túlszűfoltóságának elkerülése érdekében, amihez a teljes ellátási lánc proaktív elkötelezettségére van szükség.
10. Egyes közlekedési csomópontokat (pl. kikötők, repülőterek, logisztikai központok) szükség szerint meg kell erősíteni.

III. Egészségügyi intézkedések

11. Megfelelő intézkedéseket kell hozni azon személyek esetében, akik a COVID-19 tekintetében közegészségügyi kockázatot jelentenek. Biztosítani kell számukra a megfelelő egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést, figyelembe véve a nemzeti egészségügyi rendszerekben a különböző esetprofilok fontosságai sorrendjét.

⁽¹⁾ <https://efsa.europa.eu/en/news/coronavirus-no-evidence-food-source-or-transmission-route>

12. A tagállamok egészségügyi hatóságainak bevált gyakorlatai alapján adott esetben a következő lépések ajánlottak a külső határokon:
- belépési szűrőintézkedések alkalmazása (elsődleges ⁽²⁾ és másodlagos ⁽³⁾), amelyek célja a tünetek jelenlétének és/vagy az érintett területekről vagy országokból érkező utazók COVID-19-nek való kitettségének értékelése; közegészségügyi utasazonosító űrlap kitöltése az érintett területekről vagy országokból közvetlen vagy közvetett összeköttetéssel érkező légi járműveken, kompokon, vonatokon vagy buszokon; tengeri egészségügyi nyilatkozat kitöltése valamennyi érkező hajóra vonatkozóan, feltüntetve az összes meglátogatott kikötőt;
  - tájékoztató anyagok biztosítása (szórólapok, transzparenszek, plakátok, elektronikus diák stb.) az érintett területekről érkező vagy oda induló utazók számára;
  - kilépési szűrőintézkedések alkalmazása, amelyek célja a tünetek jelenlétének és/vagy az érintett országokból induló utazók COVID-19-nek való kitettségének értékelése. A COVID-19-nek kitettként vagy azzal fertőzöttként azonosított utazók utazását nem szabad engedélyezni;
  - a gyanús esetek elkülönítése és a tényleges esetek egészségügyi létesítménybe való áthelyezése. A határ két oldalán működő hatóságoknak meg kell állapodniuk a közegészségügyi kockázatot jelentőnek tekintett személyek megfelelő kezeléséről, úgy mint a további vizsgálatokról, az elkülönítésről vagy a karanténról és az egészségügyi ellátás biztosításáról – akár az érkezési országban, akár megállapodás alapján a kiindulási országban.
13. Ahhoz, hogy ezek az ellenőrzések hatékonyak legyenek, a következők minősülnek helyes gyakorlatnak:
- eljárási standardok megállapítása, és elegendő számú, ennek megfelelően kiképzett személyzet biztosítása;
  - védőfelszerelés biztosítása az egészségügyi dolgozók és a nem egészségügyi dolgozók számára; valamint
  - naprakész információk biztosítása a belépési pontokon működő egészségügyi és más releváns személyzet, például a biztonsági, a rendőrségi, a vámügyi, a kikötői hatósági személyzet, a révkalauzok és a takarítási szolgáltatók számára.

Ezen intézkedések többségét az egészségügyi hatóságoknak vagy azok felügyelete alatt kell meghozni. A határforgalom-ellenőrzést végző hatóságok alapvető támogató szerepet játszanak, többek között azáltal, hogy tájékoztatják az utasokat, és az aggodalomra okot adó eseteket haladéktalanul az illetékes egészségügyi szolgáltatókhoz utalják.

IV. Külső határok

14. Minden olyan uniós és nem uniós állampolgárt, aki a schengeni térségbe való belépés céljából lépi át a külső határokat, szisztematikus ellenőrzésnek vetnek alá a határátkelőhelyeken. A határforgalom-ellenőrzés a III. szakaszban meghatározott egészségügyi ellenőrzéseket is magában foglalhatja.
15. A tagállamoknak lehetőségük van megtagadni a nem honos harmadik országbeli állampolgárok beléptetését, amennyiben azok releváns tüneteket mutatnak, vagy különösen ki voltak téve a fertőzés kockázatának, és közegészségügyi veszélyt jelentenek.
16. A beléptetés megtagadásától eltérő alternatív intézkedések – például elkülönítés vagy karantén – alkalmazhatók, amennyiben azokat hatékonyabbnak ítélik.
17. A beléptetés megtagadására vonatkozó minden döntésnek arányosnak és megkülönböztetésmentesnek kell lennie. Egy intézkedés azzal a feltétellel tekinthető arányosnak, hogy azt az egészségügyi hatóságokkal folytatott konzultációt követően hozták meg, és azt a közegészségügyi cél elérésére alkalmasnak és ehhez szükségesnek ítélték meg.

⁽²⁾ Az elsődleges szűrés orvosi képzettséggel nem feltétlenül rendelkező személyzet által végzett első értékelést jelent. A tevékenységek közé tartozik az utazók szemrevételezéses megfigyelése a fertőző betegség jelei tekintetében, az utazók testhőmérsékletének mérése, valamint a tünetek jelenlétére és/vagy a fertőző kórokozónak való kitettségére vonatkozó kérdőív kitöltése.

⁽³⁾ A másodlagos szűrést orvosi képesítéssel rendelkező személyzetnek kell elvégeznie. Részletes interjú, célzott orvosi és laboratóriumi vizsgálatot és második hőmérsékletmérést foglal magában.

V. Belső határok

18. A tagállamok visszaállíthatják az ideiglenes határellenőrzést a belső határokon, ha ezt közrendi vagy belső biztonsági okok indokolják. Rendkívül kritikus helyzetben a tagállamok a ragályos betegség jelentette kockázatra adott válaszként megállapíthatják a határellenőrzés visszaállításának szükségességét. A tagállamoknak a Schengeni határellenőrzési kódexszel összhangban be kell jelenteniük a határellenőrzés visszaállítását.
  19. Ezeket az ellenőrzéseket arányos módon és az érintett személyek egészségének kellő figyelembevételével kell alkalmazni. A nyilvánvalóan beteg személyek beléptetését nem szabad megtagadni, de a 11. pontban foglaltak szerint megfelelő intézkedéseket kell hozni.
  20. A tagállamok területére belépő valamennyi személy egészségügyi ellenőrzésének elvégzése nem teszi szükségessé a belső határellenőrzések hivatalos bevezetését.
  21. Az uniós polgárok számára garantálni kell a szabad mozgásról szóló irányelvben meghatározott biztosítékokat. Különösen a tagállamok saját állampolgárai és az adott tagállamban lakóhellyel rendelkező, eltérő állampolgárságú uniós polgárok közötti megkülönböztetésmentességet kell biztosítani. A tagállamok nem tagadhatják meg a belépést a területükön élő uniós polgároktól vagy harmadik országbeli állampolgároktól, és meg kell könnyíteniük a hazatérő más uniós polgárok és lakosok átutazását. A tagállamok azonban megtehetik a megfelelő intézkedéseket, például előírhatják a területükre belépő személyek számára, hogy vállalják az önkéntes elszigetelődést vagy más hasonló intézkedéseket a COVID-19 által érintett területről való visszatérésükkor, feltéve, hogy a tagállamok ugyanazokat a követelményeket írják elő a saját állampolgáraik számára is.
  22. A határellenőrzéseket – amennyiben azokat a belső határokon vezetik be – úgy kell megszervezni, hogy megelőzzék a nagy csoportosulások (pl. sorok) kialakulását, amelyek növelhetik a vírus terjedésének kockázatát.
  23. A tagállamoknak a folyamatos szakmai tevékenység biztosítása érdekében lehetővé kell tenniük és meg kell könnyíteniük a határ menti ingázók határátlépését, különösen, de nem kizárólag az egészségügyi és élelmiszeripari ágazatban, valamint az egyéb alapvető szolgáltatásokban (pl. gyermekgondozás, idősgondozás, létfontosságú közüzemi személyzet) dolgozók számára.
  24. Az átfedések és a várakozási idők elkerülése érdekében a tagállamoknak egyeztetniük kell egymással, hogy az egészségügyi szűrővizsgálatokat csak a határ egyik oldalán végezzék el.
  25. A meghozott intézkedések hatékonyságának és arányosságának biztosítása érdekében a tagállamoknak – és különösen a szomszédos tagállamoknak – uniós szinten szorosan együtt kell működniük, és tevékenységeiket össze kell hangolniuk.
-